

zastopa izvolil. Dolgo tedaj imamo čas vgbati, kaj bi neki utegnolo temu krivo biti. Nekteri so mislili, da je g. plemeniti Strobach z delom preobložen, a temu drugi niso bili kos pritrditi. Drugi zopet trdijo, da c. k. okrajni glavar plemeniti g. Strobach volitve novega odbora le zato tako dolgo odlaga, da bi stari odbor dovolj časa imel, svoje račune pri okrajni blagajnici, hranilnici itd. v red spraviti; pa tudi tega drugi ne pustijo veljati, ker bi se moralo že samo po sebi razumeti, da so vse te reči v redu. Dragi zopet menijo, da se g. Strobachu po starem okrajnem odboru tako mili, da se ne more od njega ločiti in v teh besedah utegne kako zrnice resnice biti. Sicer pa je nepričakovano odlaganje tem bolj čudno, ker postava za okraj. zastope §. 37 razločno vелеva, da ima načelnik politične okrajne gosposke takoj ali hitro po končanih volitvah izvoljene zastopnike sklicati, da ti izberejo novega okrajnega načelnika itd. Ta paragraf bi g. plemenitemu Strobachu moral vendarle znan biti. Do sedaj smo bili precej potrpljivo; težko nam bo, še daleč časa tako ostati!

Od sv. Miklauja nad Ormužem. (Slovensko uradovanje). Letošnja slana je tudi v Ormužkem okraju trto in poljščino močno poškodovala in radi tega so občine prosile, naj bi se za to leto bremena dače nekoliko olajšale. Za dve tukajšni občini sem jaz kod občinski zapisnikar dotične prošnje izdelal in to v slovenskem jeziku ter sem nje poslal c. k. okrajnemu glavarstvu v Ptuj. Ker pa olajšanje dač ne spada le v delokrog okr. glavarstva, so se prošnje poslane c. k. namestniji v Gradec in od tod ministerstvu na Dunaj. Tamkaj so se naše slovenske prošnje uslišale in že pretečeni teden se je po okr. glavarstvu v Ptuj po slani napravljena škoda cenila. To objavljam v dokaz, da bi slovensko uradovanje ter slovensko dopisovanje z višjimi uradi imelo čisto gladko pot, če bi v tem občinstvo ter srenjski uradi sluzno postopali. Omeniti še moram, da jaz za tukajšne občine večinoma slovenski uradujem in prepričan sem, da vsikdar vse tisto dosežem in vse tako dobro opravim, kakor bi v nemščini. Naj bi se tedaj naše občine ne bale gosposkam v slovensčini dopisovati ter v obče slovenski uradovati. — Sicer pa bi s takim uradovanjem hodili le tisto pravično pot, katero hodijo vsi drugi narodi uradujoči v materinskem ne pa v tujem jeziku. M. Robič.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) V Kapli so se vsled neprevidnosti unele 3 koče. Precej močni veter, ki je ta dan pihal, je ogenj zanesel brž na strehe 2 hiš blizu špitala. Suhe škotlice so se hitro užgale in obedve hiši ste do tal pogoreli. Sicer je še na večih strelah začelo goriti in bilo se je bati za celi trg, vendar marljivi gasilci so srečno vse proti pogasili. Gasilno društvo se je res vrlo skazalo. — Svitli cesar so za nas Korošce zopet odprli svojo darežljivo roko ter usmiljenim bratom za stavljenje holišnice v št.

Vidu podarili 300 fl. in srenji Vratnejveški 300 fl. za zidanje novega šolskega poslopja. — Za Belakom še 5 ur hoda je nemški Plajberg, kder so rude. Rudarji služijo po 50 kr. na den in so torej prav ubogi ljudje ter večidel oženjeni in z deco nadarjeni. Deca pa mora po novih šolskih postavah v šolo, če ne, so stariši kaznovani. Tako se je tudi res v Plajbergu zgodilo; na tožbo učiteljevo je tamošnji okrajni šolski svet več starišev kaznil z zaporom. Ker pa očetje zaradi potrebnega zaslužka ne morejo iz rud, zato se dajo matere namesto očetov zapirati v kajho. Vsled tega je 27. sept. prišla neka žena 5 ur daleč v Belak beračit in 5 ur v kajho sedet, da je potem zopet 5 ur daleč nazaj imela hoditi zato, ker je 14letnega sina doma pridržala, da jej je pomagal kaj zaslužiti. Druga mati je zapustila doma 2 bolehnata otroka in tretjega, kojega je še morala na prsih imeti, pobrala, ter z njim šla v Belaško kajho sedet 55 ur, ker je 2 zdravi 13. in 14.letni deklici doma pridržala. Kruh si je reva pojdoč izberačila. Ne pristavimo besede več! — Benediktin o. Gštirner je res nesrečno smrt storil utonivši se v Krki; telo so našli $\frac{1}{4}$ ure niz Svinca v vodi; 12. okt. bil je pogreb. Izmed duhovnikov je v kratkem troje gospodov umrlo namreč č. g. Jakob Westermayer, infulirani prošt v Tinskem, rojen Celjčan, potem Ludvik Potočnik, župnik v Theissenegg-u, rojen Varaždinec in Jan. Potočnik, v pokoju v Jezeru.

Politični ogled.

Turška vojska. Ob Moravi se pretečeni teden ni zgodilo nič posebnega, toda Črnogorci bili so 9., 10., 11. in 12. oktobra od Derviš-paše hudo napadjeni. Turkov je bilo 40.000 s 38. kanoni. Prve 3 dni se je Črnogorcem slaba godila; morali so vedno nazaj pomikati se proti Dinjelovemu gradu; četrti den pa je vojvod Pitletič udaril črez Zeto Turkom za hrbet in vojvod Milovan je začel napadati Podgorico. Turkov je padlo 2000, med njimi nekdanji Poljak Boženski, ki pa se je poturčil. Dobro, da so grduna poslali v krtovo deželo! Črnogorci so do sedaj zgubili više 2000 junakov in so pozvali med vojake vse 15 in 16.letne fante, da tudi branijo zemljo, katera jih je rodila. — Peko-Pavlovič se vojskuje s 4000 vstaši sredi Hercegovine okoli Bileka in Ljubinja. Tudi v Bosniji okoli Ljivna so se vstaši pod Despetovičem s Turki hudo pretepali in tem požgali več vesi in zaplenili eden kanon. — Turki so Srbom ponudili, naj vojska črez zimo skoz 6 mesecev preneha; vendar tako, da Srbi ne smejo tačas zasesti tistih krajev srbskih, kder stoji sedaj turška vojna, dalje da ne sme Srbija tačas uvažati orožja in streliva, da se mora dohod ruskih prostovoljcev zabraniti in da morati Srbija in Črnogora vstašem vsako pomoč odreči. Ali Srbi so ponudbo zavrgli videvši, da bi premirje bilo le Turkom v korist,

ki bi v 6 mesecih vse svoje divjake iz Azije in Afrike na bojišče privlekli. Toliki tepci Srbi niso, da bi v to privolili in bodo tedaj vojskovali se tudi po zimi in upati je, da glad in mraz uničita izstradanosti in bosih Turkov, kolikor jih srbski meč ne pozoblje. Ruskih oficirjev je sedaj v Srbiji 479, korporalov 592 in več tisoč drugih prostovoljcev, med njimi 1800 kozakov; iz Rusije dalje je došlo še 24 velikih kanonov in zopet 22.000 pušek in 12 zabojev sabelj. Število bosenskih vstašev se množi in zeleti je, da brž popolnem zmagaajo. Kajti tamošnji Turki so prav satanske nature. V Glamoči so ubili 20 kristijanov, v Kazanjih 26 in v Psalinah 41; nekemu Čuriču so jeziki prebodli in močen vožinec skozi potegnoli, Nikoli Zermanji pa žrebelj v čeljust zabili in nju na vožincih okoli gonili, dokler nju niso na kose posekali; potniki na Savi lahko vsaki den vidijo kole in na njih natakneje kristijane, ki po strašnih mukah umirajo! V Mali-Aziji je med kristijani tolik strah pred Turki, da so do evropskih vlad prošnje za hitro pomoč poslali, sicer bodo vsi poklani. Turki se strašno grozijo, vse pobiti preden svojo gospodstvo položijo.

Avstrijske dežele. Za nas in naše ministre je prišla osode polna ura. Ruski car je namreč zopet poslal pismo našemu cesarju in zahteva hitre odločbe zastran Turkov. Novine dunajske pravijo, da je ruski car ponudil zopet Hercegovino in Bosnijo nam, če ostanemo mirni, vendar tirja poročstva (garancije), da res ostanemo mirni. Kaj to pomeni, še ni jasno, bo pa kmalu. Mnogi se tudi bojijo, da, če res zasodemo Bosnijo in Hercegovino nebi Nemčija in Italija od nas kaj zahtevali, prva Česko, druga pa južno Tirolsko. Sploh nevarno je na vse strani. Čudno je tudi to, da magjarski Tisza in pa ustavoverski dr. Giskra tirjata, da Avstrija ali Turke popolnem na miru pusti in ne vzame ne Bosnije pa ne Hercegovine, ali pa naj zasede vse dežele tujan do Soluna in do greškega kraljestva! — Dnes je državni zbor na Dunaju začel zborovati. — Slavjani v Istriji so se letos vendar enkrat zdravili in v 6 kmetskih volilnih okrajih postavili kandidate za poslanstvo v deželnem zboru. — Slovenci v Gorici so se srečno porazumeli in postavili složni in zedinjeni svoje kandidate. Ti so: dr. Tonkli, dr. Rojec, Povše, Gorjup, dr. Jakopič, Pagliaruzzi, Dolenc, Kovačič in Mohorič. O zmagi ni dvomiti! — V Celju je vlada poprašala, koliko vojakov se zamore ondi nastaviti, in v Ljovu na Gališkem pripravljajo stanovanja za 40.000 mož. — Na Tirolskem so 5 učiteljskih pripravništev pri klostrih odpravili. — Železnice bodo s 1. decembrom računile vožnino za zrnje, sočivo, moko itd. po novih in bolj dragih tarifah. To je trgovce silno iznemirilo. — Čehove v Pragi so sklenoli, slovečemu voditelju srbske vojske generalu Črnajevu darovati prekrasen meč v znak spoštovanja izmed naroda českega. — Za

magjarsko gledališče v Kološnu na Erdelskem so cesar obečali vsako leto darovati po 15.000 fl.

Vnanje države. Turki so, podpihovani od Angležev itd. mislili si pomagati s 6 mesečnim premirjem. Francoz in Anglež sta jim takoj pritrdila. Ali Rus in Italijan sta vse zavrgla in vsaki čas se pričakuje, da bodo ruski vojaki prekoračili turško mejo. — Angleži so v zadregi in prosijo Bismarka, naj on Ruse vstavi, sicer se začne grozno krvi prelivanje. Ali Bismark bo jih težko uslišal in bodo morali Turka ali pustiti ali sami braniti ga. Slednje še je vedno mogoče, ker se poroča, da ima angleško brodovje nalog, iti mimo Carigrada v Črno morje in v Donavo ter Rusom pot zapreti. Tudi čedalje več Angležev hiti k turški vojski za prostovoljce. — Rumunija se je z Rusi zvezala in obečala ruski vojni pridjati svojih 80.000 vojakov z 288 kanoni. Greški kralj tudi hiti sedaj iz Dunaja domov, ker se vse greško ljudstvo pripravlja na boj zoper Turka. Ruska vlada je razpisala državno posojilo v znesku 300 milijonov rubeljev. — Francoški državni zbor bo sklican 30. oktobra. — Italijanov se je lani 100.000 izselilo v Ameriko. V Bologni so laški katoličani sklicali velik zbor, a vlada ga je prepovedala. — K sv. Očetu je prišlo v Rim 6200 romarjev iz Španije. — Venezuela, država v južni Ameriki, je popustila preganjanje kat. Cerkve. Iznani škofje, mešniki in menihi zamorejo zopet na svoja mesta.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

† 3. Politični namen freimavrerjev nasprotuje krščanskemu redu v državi. Krščanski red pa je, da so v državi predpostavljeni in podložni, vladar in državljani; uni imajo najvišjo veljavo in oblast ter postave dajajo, sodijo, za javni red, varnost skrbijo, ti nasproti une ubogajo in spoštujejo, vsi pa vzajemno občni blagor pospešujejo. Sv. pismo to določuje z besedami: „Vsak človek bodi višji oblasti podložen, ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga, ktere pa so, so od Boga postavljene. Zatoraj morate podložni biti, ne samo za voljo strahovanja, ampak tudi za voljo vesti.“ Kako se s temi besedami vjemajo besede: „enakost in svoboda“, ktere imajo freimavrerji kot svoje geslo vedno na jeziku, zlasti če jih vzememo v pomen, kakoršnega jim freimavrerji dajejo? Oni namreč enakost razumevajo v socijalno-demokracijskem pomen, po katerem nobeden več ne velja, kakor drugi, ne po stanu, ne po časti, ne po oblasti. Svoboda pa jim je: preziranje vseh mej, prostost popačene človeške volje in strasti, ki vse plemenito podvrže hudobiji; torej svoboda hudobije in sužnost čednosti ali z eno besedo razbrzdanost — to je njihova svoboda! Vsled tega gesla so freimavrerji nasprotniki dostojanstva, veljavnosti in gosposke; kralji in cesarji po milosti božji so njim